

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 11. júna 2015 (*)

„Návrh na zažatie prejudiciálneho konania – Daž z pridanej hodnoty (DPH) – Smernica 2006/112/ES – články 9, 73, článok 78 prvý odsek písm. a) a článok 79 prvý odsek písm. c) – Zdaniteľný základ – Zahnutie výšky poplatkov za používanie podzemia, ktoré uhradí obciam spoločnosť s koncesiou na distribuáciu sieť zemného plynu, do základu dane pre DPH, ktorá sa uplatní na poskytnutie služby touto spoločnosťou spoločnosti poverenej obchodovaním so zemným plynom“

Vo veci C-256/14,

ktorej predmetom je návrh na zažatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (Portugalsko) z 19. novembra 2013 a doručený Súdnemu dvoru 28. mája 2014, ktorý súvisí s konaním:

Lisboagás GDL – Sociedade Distribuidora de Gás Natural de Lisboa SA

proti

Autoridade Tributária e Aduaneira,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory A. Ó Caoimh, sudcovia E. Jarašiunas (spravodajca) a C. G. Fernlund,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteňom na písomnú časť konania,

so zreteňom na pripomienky, ktoré predložili:

- Lisboagás GDL – Sociedade Distribuidora de Gás Natural de Lisboa SA, v zastúpení: N. Pena a L. Scolari, advogados,
- grécka vláda, v zastúpení: M. Germani a K. Karavasili, splnomocnené zástupkyne,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, R. Campos Laires a A. Cunha, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: P. Guerra e Andrade a L. Lozano Palacios, splnomocnení zástupcovia,

so zreteňom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, s. 1, ďalej len „smernica o DPH“).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Lisboagás GDL – Sociedade Distribuidora de Gás Natural de Lisboa SA (ďalej len „Lisboagás“) a Autoridade Tributária e Aduaneira (daťová a colná správa) vo veci daťových priznaní k dani z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za mesiace máj, jún a júl 2012.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 9 ods. 1 smernice o DPH stanovuje:

„Zdaniteľná osoba“ je každá osoba, ktorá nezávisle a na akomkoľvek mieste vykonáva ekonomickú činnosť, odhládnuv od účelu alebo výsledkov tejto činnosti.

„Ekonomická činnosť“ je každá činnosť výrobcov, obchodníkov alebo osôb poskytujúcich služby vrátane ťažobných a poľnohospodárskych činností a činností pri výkone slobodných povolání. Ekonomickou činnosťou je predovšetkým využívanie hmotného alebo nehmotného majetku na účely získania príjmu na pokračujúcom základe.“

4 Podľa článku 13 ods. 1 prvého pododseku tejto smernice:

„Štáty, regionálne a miestne orgány, ako aj iné subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, sa nepovažujú za zdaniteľné osoby vzhľadom na činnosti alebo transakcie, ktorých sa zúčastňujú ako orgány verejnej moci ani vtedy, keď v súvislosti s týmito činnosťami alebo transakciami vyberajú dávky, poplatky, príspevky alebo platby.“

5 Článok 73 smernice o DPH stanovuje:

„v prípade dodania tovaru a poskytovania služieb, ktoré nie sú uvedené v článkoch 74 až 77, zahŕňa základ dane všetko, čo tvorí protihodnotu, ktorú získal alebo má získať dodávateľ alebo poskytovateľ za tieto transakcie od odberateľa alebo od tretej strany vrátane dotácií priamo spojených s cenou týchto transakcií.“

6 Podľa článku 78 prvého odseku písm. a) tejto smernice sa do základu dane zahŕňajú dane, clá, odvody a poplatky s výnimkou samotnej DPH.

7 Naopak sa podľa článku 79 prvého odseku písm. c) uvedenej smernice do základu dane nezahŕňajú sumy, ktoré zdaniteľná osoba prijala od nadobúdateľa alebo príjemcu ako náhradu výdavkov vynaložených v ich mene a na ich účet a ktoré boli zapísané do jej účtovných kníh ako prechodné položky.

Portugalské právo

8 Podľa článku 2 zákona o dani z pridanej hodnoty (Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado, ďalej len „CIVA“):

„1 – Zdaniteľnými osobami sú:

a) fyzické a právnické osoby, ktoré samostatne a dlhodobo vykonávajú činnosti výroby, obchodu alebo poskytovania služieb, vrátane ťažobných a poľnohospodárskych činností a činností pri výkone slobodných povolání, ako aj činností, ktoré takisto samostatne uskutočnia jediné zdaniteľné plnenie, pokiaľ je toto plnenie akcesorické k výkonu uvedených činností bez ohľadu na miesto, na ktorom sa vykoná, alebo ak toto plnenie bez ohľadu na takú súvislosť spôsobí podmienky skutočného vplyvu na daň z príjmu fyzických osôb... a daň z príjmu právnických osôb...

...

2 – Štát a ostatné právnické osoby verejného práva však nie sú pri plnení činností výkonu verejnej moci zdaniteľnými osobami, a to ani vtedy, ak pri tej príležitosti vyberajú poplatky alebo získajú akékoľvek protiplnenie, pokiaľ ich oslobodenie od danej povinnosti nevedie k narušeniu hospodárskej súťaže.

...“

9 Článok 16 CIVA stanovuje:

„1 – Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odsekov 2 a 10, základ dane pri dodaní tovaru a poskytovaní služieb, ktoré podliehajú dani, zodpovedá hodnote protiplnenia, ktoré bolo získané alebo sa má získať od nadobúdateľa, príjemcu alebo od tretej osoby.

[...]

5 – Do základu dane pri dodaní tovaru a poskytovaní služieb podliehajúcich dani sa zahŕňajú tieto zložky:

a) dane, clá, odvody a poplatky, s výnimkou samotnej dane z pridanej hodnoty;

[...]

6 – Do základu dane uvedeného v predchádzajúcom odseku sa nezahŕňajú tieto zložky:

[...]

c) čiastky uhradené v mene a na účet kupujúceho alebo príjemcu služieb, ktoré boli zdaniteľnou osobou zapísané do príslušných účtovných kníh tretej osoby;

[...]“

10 Podľa článku 3 zákona č. 53-E/2006 o schválení všeobecnej schémy poplatkov miestnych orgánov (Lei n.º 53-E/2006, Aprova o regime geral das taxas das autarquias locais), z 29. decembra 2006 (*Diário da República*, 1. série, č. 249, z 29. decembra 2006):

„Poplatky miestnych orgánov sú poplatkami, ktoré vyplývajú z poskytnutia konkrétnej lokálnej verejnej služby, zo súkromného použitia verejného a neverejného majetku miestnych orgánov alebo z odstránenia právnej prekážky brániacej konaniu občanov, ak tieto patria do zákonnej pôsobnosti miestnych orgánov.“

11 ?lánok 6 ods. 1 písm. c) tohto zákona umož?uje obciam uplatni? taký poplatok „v prípade používania a obhospodárenia verejného alebo súkromného majetku miestnych orgánov“.

Skutkové okolnosti sporu vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Lisboagás je spoločnosť s koncesiou vo výhradnom režime verejnej služby distribúcie siete zemného plynu v obciach v oblasti Lisabonu (Portugalsko), ktorá je poverená predovšetkým rozvojom, prevádzkou a údržbou tejto siete. Sieť pozostáva najmä z potrubí inštalovaných v podzemí ako súčasť verejného majetku niektorých miestnych orgánov, ktoré sa nachádzajú v koncesnej oblasti, pričom Lisboagás je povinná platiť príslušné poplatky za používanie podzemia (okrem len „PPP“) vyrubené týmito miestnymi orgánmi.

13 Lisboagás v súlade s koncesnou zmluvou po zaplatení PPP miestnym orgánom prenesie výšku týchto poplatkov na spoločnosť poverenú obchodom so zemným plynom v koncesnej oblasti, keď jej vystaví faktúru za používanie infraštruktúry siete zemného plynu pre zásobovanie spotrebiteľov. Táto spoločnosť tak prenesie výšku PPP na spotrebiteľov vo faktúre za dodávku zemného plynu.

14 Podľa usmernení daňovej správy Lisboagás uplatnila štandardnú sadzbu vo výške 23% a uhradila DPH z PPP, ktoré boli následne v priebehu mesiacov máj, jún a júl 2012 prenesené na spotrebiteľov. Sumy zodpovedajúce tejto DPH zohľadnila vo svojich pravidelných príslušných daňových priznaniach a daň však zaplatila.

15 Po zamietnutí jej sťažností, ktorými sa domáhala vrátenia DPH, podala 29. apríla 2013 Lisboagás žalobu na Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD).

16 Na podporu tejto žaloby Lisboagás predovšetkým tvrdí, že útovanie PPP nepredstavuje „ekonomickú činnosť“ v zmysle ?lánku 9 ods. 1 smernice o DPH, keďže neexistuje priame alebo nepriame protiplnenie, a preto nejde o odplátne plnenie, a nevytvára pridanú hodnotu.

17 Podľa Lisboagás navyše ?lánok 78 prvý odsek písm. a) smernice o DPH, ktorý je prebratý ?lánkom 16 ods. 5 písm. a) CIVA sa na PPP neuplatní, keďže tieto nevykazujú priamu súvislosť s jej zdaniteľnými plneniami, nie sú naviazané na výkon činnosti, ktorá je predmetom koncesnej zmluvy a ich útovanie najmä nepredstavuje skutočné protiplnenie k vykonanému plneniu, ktoré podlieha dani voči subjektu, ktorý obchoduje so zemným plynom.

18 Dodáva, že z dôvodu, že PPP nespádajú do rámca pôsobnosti DPH pri ich útovaní miestnymi orgánmi v zmysle ?lánku 2 CIVA, ich jednoduchý prenos bez zahrnutia akejkoľvek dodatočnej sumy nemôže mať za následok ich zahrnutie do daňového základu pre DPH. Zásada neutrality DPH totiž nariaďuje, aby sa zaobchádzanie s konkrétnym výdavkom pokiaľ ide o DPH zachovalo, ak sa táto presná výška okrem prenáša na tretiu osobu.

19 Autoridade Tributária e Aduaneira tvrdí, že vrátenie výšky DPH Lisboagás, ktorú táto útovala a vybrala od svojho zákazníka, by viedlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré vnútroštátne právo a právo Únie nepripúšťajú.

20 Navyše uvádza, že použitie alebo používanie verejného majetku predstavujú akt spotreby, čo sa na účely DPH rovná poskytovaniu služieb a, že nemožno tvrdiť, že úhrada PPP nepredstavuje priamu súvislosť so zdaniteľnými plneniami uskutočnenými Lisboagás v rozsahu, v akom sa uskutočňuje distribúcia zemného plynu podzemím konkrétnej oblasti alebo obce.

21 Domnieva sa, že ak výber PPP nepodlieha DPH, keďže obce udelením koncesie na verejný majetok vykonávajú svoju verejnú moc, prenos poplatku uskutočnený právnickou osobou

súkromného práva je sám osebe súasou zloženého poskytovania služieb, ktoré má v konečnom dôsledku za následok dodávku zemného plynu spotrebiteľom.

22 Vnútroštátny súd uvádza, že žalobkya v spore vo veci samej žiada podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania, a že proti rozhodnutiu, ktoré prijme v rámci rozhodnutia vo veci samej, nie je možné podať opravný prostriedok.

23 Za týchto okolností Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) rozhodol konanie prerušiť a Súdnemu dvoru položiť tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je v rozpore s právom Únie, aby sa pri príležitosti prenosu súm zo strany súkromnej spoločnosti na dodanie infraštruktúry distribúcie zemného plynu na spoločnosť nadobúdajúcu takéto služby, zodpovedajúcich poplatkom za používanie podzemia, ktoré sa uhradia obciam, v ktorých sa nachádzajú potrubia tvoriace takúto infraštruktúru, bez zahrnutia akejkoľvek dodatočnej sumy, uhradila DPH?

2. Keže miestne orgány útuju PPP pri výkone svojej verejnej moci bez zahrnutia DPH, je v rozpore s právom Únie, aby sa uhradila DPH pri príležitosti prenosu súm zodpovedajúcich týmto poplatkom uhradených súkromnou spoločnosťou na dodanie infraštruktúry distribúcie zemného plynu na spoločnosť nadobúdajúcu takéto služby?“

O prejudiciálnych otázkach

24 Vzhľadom na to, že Komisia k prípustnosti návrhu na začatie konania o prejudiciálnej otázke poznamenala, že vnútroštátny súd nespresnil ani ustanovenia práva Únie, ktorých výklad žiada, ani dôvody, ktoré ho viedli k otázke výkladu tohto práva, treba pripomenúť, že článok 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora upravuje, že návrh na začatie prejudiciálneho konania musí obsahovať uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a svojou právnou úpravou uplatniteľnou vo vnútroštátnom konaní.

25 Keže však v prípade otázok týkajúcich sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti, odmietnutie Súdneho dvora rozhodovať o prejudiciálnej otázke predloženej vnútroštátnym súdom je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadny vzťah k realite alebo predmetu sporu vo veci samej, ak ide o problém hypotetickej povahy, alebo tiež vtedy, ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové alebo právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (pozri najmä rozsudky Cipolla a i., C-94/04 a C-202/04, EU:C:2006:758, bod 25, ako aj Chartered Institute of Patent Attorneys, C-307/10, EU:C:2012:361, bod 32).

26 V danom prípade napriek chýbajúcim spresneniam v rozhodnutí vnútroštátneho súdu pokiaľ ide o ustanovenia práva Únie, ktorých výklad sa požaduje a pokiaľ ide o odôvodnenia, ktoré vnútroštátny súd viedli k otázke o výklade tohto práva, z opisu sporu vo veci samej uvedenom v tomto rozhodnutí, ako aj z položených otázok, vyplýva, že tieto sa týkajú výkladu smernice o DPH, a že ustanovenia, ktoré sú relevantné na ich zodpovedanie s prihliadnutím predovšetkým na tvrdenia prednesené Lisboagás, sú článok 9 ods. 1, článok 73, článok 78 prvý odsek písm. a) a článok 79 prvý odsek písm. c) tejto smernice. Z uvedeného rozhodnutia navyše vyplýva, že odpoveď na tieto otázky výkladu práva Únie je nevyhnutná pre rozhodnutie uvedeného sporu.

27 Z toho vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

28 Vo veci samej sa vnútroštátny súd týmito dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne,

v podstate pýta, či článok 9 ods. 1, článok 73, článok 78 prvý odsek písm. a) a článok 79 prvý odsek písm. c) smernice o DPH treba vykladať v tom zmysle, že výška poplatkov, akými sú tie v konaní vo veci samej, ktorú na základe používania verejného majetku obcí platí obciam spoločnosť, ktorá má koncesiu na distribúciu sieť zemného plynu, a ktorú táto spoločnosť následne prenesie na inú spoločnosť, ktorá obchoduje so zemným plynom, a táto potom na konečných spotrebiteľov, má byť zahrnutá do základu dane pre DPH uplatnenej na poskytnutie služieb prvej z týchto spoločností na druhú.

29 Podľa článku 78 prvého odseku písm. a) smernice o DPH sa do základu dane DPH zahŕňajú dane s výnimkou samotnej DPH. Súdny dvor už spresnil, že na to, aby poplatok mohol byť zahrnutý do základu dane pre DPH, aj keď sám nepredstavuje pridanú hodnotu a nie je ekonomickou protihodnotou dodania tovaru a poskytnutia služieb, sa musí priamo vzťahovať na toto dodanie alebo toto poskytnutie služieb a že otázka, či sa zdaniteľná udalosť pre uvedený poplatok zhoduje so zdaniteľnou udalosťou pre DPH, je rozhodujúcim prvkom pre stanovenie takejto súvislosti (pozri v tomto zmysle rozsudky *De Danske Bilimportører*, C-98/05, EU:C:2006:363, bod 17; *Komisia/Poľsko*, C-228/09, EU:C:2010:295, bod 30; *Komisia/Rakúsko*, C-433/09, EU:C:2010:817, bod 34, ako aj *TVI*, C-618/11, C-637/11 a C-659/11, EU:C:2013:789, body 37 a 39).

30 V danom prípade z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Lisboagás platí PPP obciam pred plnením, ktoré podlieha DPH, medzi Lisboagás a spoločnosťou poverenou obchodovaním so zemným plynom pre spotrebiteľov, a nezávisle na tomto plnení ako protihodnotu za používanie verejného priestoru obce z dôvodu, že sa v ňom nachádzajú siete infraštruktúry zemného plynu, ktoré prevádzkuje Lisboagás. Táto však prenáša výšku týchto PPP na spoločnosť poverenú obchodovaním so zemným plynom, keď jej vystavuje faktúru za používanie uvedenej infraštruktúry na účely dodania zemného plynu spotrebiteľom.

31 Z toho vyplýva, že PPP nepredstavujú pridanú hodnotu a nie sú ekonomickou protihodnotou plnenia podliehajúceho DPH medzi spoločnosťou, ktorá má koncesiu na distribúciu sieť zemného plynu a spoločnosťou poverenou obchodovaním so zemným plynom, ako aj z dôvodu, že zdaniteľná udalosť na účely týchto PPP sa nezhoduje so zdaniteľnou udalosťou na účely DPH, keďže nie sú v žiadnej priamej súvislosti s týmto plnením.

32 PPP preto nespádajú pod poplatky, ktoré treba podľa článku 78 prvého odseku písm. a) smernice o DPH zahrnúť do daňového základu DPH.

33 Navyše tým, že Lisboagás prenáša výšku PPP na spoločnosť poverenú obchodovaním so zemným plynom pri jej fakturácii za používanie uvedenej infraštruktúry na účely dodania zemného plynu spotrebiteľom, neprenáša tieto PPP ako také, ale cenu za používanie verejného priestoru obcí. Táto cena je súčasťou výdavkov, ktoré nesie Lisboagás, a ktoré sú zahrnuté do ceny jej plnenia, ktorú zaplatí spoločnosť poverená obchodovaním so zemným plynom. Skutočnosť, že suma PPP je v súlade s koncesnou zmluvou uvedená oddelene na faktúre vystavenej Lisboagás a následne na faktúrach, ktoré sú zaslané spotrebiteľom spoločnosťou poverenou obchodovaním so zemným plynom, nie je v tejto súvislosti relevantná.

34 Suma PPP preto predstavuje prvok protiplnenia, ktoré získala Lisboagás od spoločností poverených obchodovaním so zemným plynom za svoje plnenie, pričom nie je sporné, že predstavuje „ekonomickú výhodu“ v zmysle článku 9 ods. 1 smernice o DPH. Podľa článku 73 tejto smernice má byť preto táto suma zahrnutá do základu dane na účely výpočtu DPH za toto plnenie.

35 Suma PPP okrem toho nemôže byť vyňatá zo základu dane na účely DPH tohto plnenia na základe článku 79 prvého odseku písm. c) smernice o DPH, pretože táto suma sa nevyberá ako

náhrada za výdavky vynaložené v mene a na účet spoločnosti poverenej obchodovaním so zemným plynom alebo spotrebiteľov, ale ako protiplnenie výdavkov za používanie obecného priestoru, ktoré znáša Lisboagás na účely svojej činnosti.

36 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Lisboagás nie je zahrnutie sumy PPP do základu dane pre DPH uplatniteľnej na poskytnutie, ktoré dodala spoločnosti poverenej obchodovaním so zemným plynom, v rozpore so zásadou daňovej neutrality, ktorá bráni tomu, aby sa s podobnými dodaniami tovaru alebo poskytnutiami služieb, ktoré si navzájom konkurujú, zaobchádzalo rôzne z hľadiska DPH (pozri v tomto zmysle rozsudok BG Leasing, C-224/11, EU:C:2013:15, bod 65 a citovanú judikatúru).

37 Podľa článku 13 ods. 1 prvého pododseku smernice o DPH sa síce obce nepovažujú za zdaniteľné osoby na účely DPH, pokiaľ vyberajú poplatky podľa článku 9 uvedenej smernice, akými sú PPP, zatiaľ čo spoločnosti, akou je Lisboagás, sa považujú za osoby podliehajúce DPH, keď vykonávajú „ekonomické činnosti“ v zmysle tohto ustanovenia. Na druhej strane, tak ako vyplýva zo zistení uvedených v bodoch 31, 33 a 34 tohto rozsudku, výber PPP obcami a prenos práva spoločnosťou Lisboagás na spoločnosť poverenú obchodovaním so zemným plynom, aby mohla používať sieť zemného plynu, ktorú prevádzkuje, za zaplatenie určitej sumy, ktorá zahŕňa PPP, nepredstavuje „podobné plnenia“.

38 S prihliadnutím na vyššie uvedené úvahy treba na dve položené otázky odpovedať tak, že článok 9 ods. 1, článok 73, článok 78 prvý odsek písm. a) a článok 79 prvý odsek písm. c) smernice o DPH treba vykladať v tom zmysle, že výška poplatkov, akými sú tie v konaní vo veci samej, ktorú na základe používania verejného majetku obcí platí obciam spoločnosť, ktorá má koncesiu na distribúciu siete zemného plynu, a ktorú táto spoločnosť následne prenesie na inú spoločnosť, ktorá obchoduje so zemným plynom, a táto potom na konečných spotrebiteľov, má byť zahrnutá do základu dane pre DPH uplatniteľnej na poskytnutie služieb prvou z týchto spoločností tej druhej podľa článku 73 tejto smernice.

O trovách

39 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdnym dvorom (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 9 ods. 1, článok 73, článok 78 prvý odsek písm. a) a článok 79 prvý odsek písm. c), smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty treba vykladať v tom zmysle, že výška poplatkov, akými sú tie v konaní vo veci samej, ktorú na základe používania verejného majetku obcí platí obciam spoločnosť, ktorá má koncesiu na distribúciu siete zemného plynu, a ktorú táto spoločnosť následne prenesie na inú spoločnosť, ktorá obchoduje so zemným plynom, a táto potom na konečných spotrebiteľov, má byť zahrnutá do základu dane pre daň z pridanej hodnoty uplatniteľnej na poskytnutie služieb prvou z týchto spoločností tej druhej podľa článku 73 tejto smernice.

Podpisy

* Jazyk konania: portugalčina.